

Oponentní posudek diplomní práce Jana Balána, vědecké knihovny v Olomouci

Knihovny prožívají boom. S digitalizací světa se objevila obava „konce knihy“, ale na mnoha místech se děje opak. Knihy se nejen nadále půjčují, ale knihovny se navíc stávají jakýmsi veřejným prostorem, kde se bádá a pracuje, ale i setkává, pořádají se kurzy a školení a třeba i odpočívá. Ve světě se knihovny staví a trochu i u nás. Autor návrh na této proměně založil a nutno dodat, že úspěšně.

Instituce nové vědecké knihovny pro Olomouc je dobře zvolené téma. Vybrané místo na hlavní Třídě Svobody takto důležitou stavbu unese a sluší mu. Rozhodnutí zakomponovat do stavby knihovny prostory Hubu a sportovního centra nabízí kampusové prostředí v rámci jednoho bloku a působí přesvědčivě. Možná i obchod, umístěný do parteru k třídě Svobody, pomůže začlenění stavby do života města.

Autor dobře přemýšlí o pestré kompozice prostorů knihovny, která bude pomáhat orientaci a vytvoření jednotlivých atmosfér. Základní provozní rozvržení na část veřejnou, kontrolovanou a uzavřenou je dobře definováno. K provozu stavby mám malé připomínky. Možná by provozně lépe fungovalo mít kanceláře knihovny a oddělení zpracování knižních fondů, příjem a distribuce knih více pohromadě, takto jsou prostory pracovníků knihovny odděleny veřejnou částí. Chybí bezbariérový přístup pro nekontrolovanou veřejnost do k výukovým prostorům do druhého podlaží. Velikost kuchyně neodpovídá velikosti restaurace.

Dvůr má potenciál a zajímavou atmosféru, která město obohacuje. Umístění kůlny- kolárny v čele dvoru k parku a v sousedství instituce je až drzé rozhodnutí, ale vytváří sympatickou atmosféru živelného vnitrobloku. Koncept tvrdé skořápky vně a měkké vrstvy dovnitř je srozumitelný. Tvrdá obvodová zeď z režného zdiva perforovaná rozestupem cihel by nedostatečně osvětlila prostory kanceláří. Dovolím si jednu spekulativní připomínku. Možná stavba Hubu a sportovního centra mohly mít mezi sebou i k budově knihovny větší výtvarnou přitažlivost. Menší hmoty domů s tradičními okny jsou jen trochu příbuzné ke knihovně s výtvarnou fasádou.

Portfolio je přehledné a má dobrou úroveň zpracování. Autor nešetří vysvětlujícím textem, všechny hlavní vnitřní prostory budovy doprovází komentářem, což pro architekta není obvyklé. Pomáhá čtenáři porozumět návrhu. Práci nechybí nástin, jak dům bude fungovat technologicky a požárně.

Drobné připomínky oponenta by neměly snížit celkový dojem, který z diplomní práce mám. Jan Balán odvedl skvělou práci. Nezakládá návrh na touze strhnout pozornost, šokovat nebo vytvořit výtvarnou jedinečnou stavbu. Vychází z dostupných podkladů, které systematicky třídí, vytváří analýzy a na ně přináší odpověď.

Práci navrhuji přijmout a hodnotím známkou A.

Štěpán Valouch

